

گزارش توصیفی و تحلیلی وضعیت فرهنگی و هنری استان گلستان

در پژوهش حاضر وضعیت فرهنگی و هنری استان گلستان در بخش‌های مختلف بررسی شده تا مهم‌ترین مسائل و موضوعات فرهنگی شناسایی شود. در همین راستا مسئله اصلی تحقیق عبارت است از این که در حال حاضر وضعیت فرهنگی و هنری استان چگونه است؟ نویسنده این گزارش حسین جعفری است.

یکی از مهم‌ترین مباحث در حوزه برنامه‌ریزی و سیاستگذاری‌های فرهنگی شناخت وضع موجود و بررسی همه جانبه وضعیت فرهنگ و هنری محلی است. در این زمینه نیاز به اطلاعات شفاف، دقیق و صحیح است تا بتوان برنامه‌ریزی صحیح و کاربردی را تدوین نمود. در پژوهش حاضر بررسی وضعیت فرهنگی و هنری استان گلستان در بخش‌های مختلف انجام شد تا مهم‌ترین مسائل و موضوعات فرهنگی شناسایی شود. در همین راستا مسئله اصلی تحقیق عبارت است از این که در حال حاضر وضعیت فرهنگی و هنری استان چگونه است؟ از چه نقاط قوت، ضعف، فرصت، ظرفیت‌های بومی و تهدیدهایی برخوردار است؟ و خواسته‌ها و نیازهای فرهنگی و هنری استان کدامند؟ بنابراین هدف اصلی تحقیق حاضر توصیف وضعیت فرهنگی و هنری استان گلستان؛ شناسایی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها، ظرفیت‌های بومی و تهدیدهای حوزه فرهنگ و هنر استان و شناسایی خواسته‌ها و نیازهای فرهنگی و هنری استان است. روش پژوهش تلفیقی از روش کتابخانه‌ای و مصاحبه‌نیمه ساختار یافته بهره بود و برای تحلیل مصاحبه‌ها از تحلیل محتوای کیفی استفاده گردید.

این پژوهش در چند مرحله اجرا گردید؛ به طوری که ابتدا از روش کتابخانه‌ای برای توصیف سیمای تاریخی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و همچنین وضعیت آماری فرهنگ و هنر استان بهره گرفته شد. بدین ترتیب اطلاعات توصیفی از وضعیت فرهنگی و هنری با تأکید بر اقدامات، برنامه‌ها و منابع فرهنگی تولیدشده جمع‌آوری شد، سپس با مصاحبه با نخبگان فرهنگی هنری و مدیران استان گلستان، تحلیلی از وضعیت فرهنگی و هنری استان با تکیه بر نقاط قوت و ضعف و فرصت‌ها و تهدیدها و همچنین نیازها و خواسته‌های فرهنگی هنری استان و با تمرکز بر گسترش عدالت فرهنگی ارائه گردید. جامعه این پژوهش شامل خبرگان فرهنگ و هنر (اساتید، فرهیختگان، هنرمندان و نویسندگان برجسته، مدیران و غیره) می‌باشد که برای انتخاب نمونه‌ای از آن‌ها از روش نمونه‌گیری هدفمند بهره گرفته شد و با استفاده از معیار اشباع نظری با ۱۵ نفر از آن‌ها مصاحبه گردید.

نتایج مبتنی بر وضعیت فرهنگی و هنری با تأکید بر اقدامات، برنامه‌ها و منابع فرهنگی تولیدشده حاکی از آن است که تنوع قومی و اقلیمی، وجود هنرمندان برجسته در سطح ملی و بین‌المللی، استعداد های هنری در حوزه سینما و عکاسی و توسعه گفتمان اقتصاد فرهنگ به عنوان مهم ترین نقاط، همچنین پیشینه تاریخی، وجود فرهنگ متنوع در حوزه روستاهای استان گلستان و صنایع دستی و گردشگری به عنوان مهم ترین فرصت‌ها، در ادامه شاخص‌های توسعه زیرساخت‌های فرهنگی، حمایت از هنرمندان و جلوگیری از مهاجرت آنها، حمایت لازم از موسسات فرهنگی و هنری، توجه ویژه به امر آموزش تخصصی و پژوهش در حوزه فرهنگ و هنر، انتخاب مدیران و کارشناسان متخصص در حوزه فرهنگ و هنر، حمایت از ناشران بومی، اقتصادی فرهنگی در روستاهای استان، توجه به صنایع دستی و موسیقی محلی به عنوان مهم‌ترین خواسته‌ها و نیازهای فرهنگ استان، در بخش دیگر انتخاب مدیران غیرمتخصص در حوزه فرهنگی، مشکلات و موانع مالی جهت فعالیت های فرهنگی و هنری در استان گلستان و بی توجهی به عرصه فرهنگ و هنر، موازی کاری دستگاه های فرهنگی و هنری،

بی‌انگیزگی اهالی فرهنگ و هنر، هزینه های زیاد چاپ در حوزه نشریه و فصلنامه و تعطیلی اکثر مراکز چاپ، کاهش مشارکت های مردمی در حوزه فعالیت های فرهنگی و هنری، نبود نظارت کافی بر فعالیت مراکز موسیقی و هنری در استان گلستان، بی توجهی به پتانسیل های حوزه سینما و به هدر رفتن استعدادهای برتر، عدم تخصیص سرانه فرهنگی برابر در همه شهرستان ها، برگزاری جشنواره های فرهنگی، نبود پژوهش در حوزه فرهنگ و هنر و تصمیم گیری بر اساس تشخیص فردی، عدم حمایت های مالی و تخصیص بودجه لازم، مهاجرت نخبگان فرهنگی و هنری استان، افزایش حاشیه نشینی و فراموشی فرهنگ های اصیل استان و موازی کاری های دستگاه های فرهنگی به عنوان مهم ترین نقاط ضعف فرهنگی و هنری شناسایی شده است.